ชื่อโครงการ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ในภูมิภาคตะวันตก

Improving Education Quality and Learning Creation in the Western Region

ชื่อคณะผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษาและคณะ

ปีที่ทำวิจัยเสร็จ 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์ การเรียนรู้ของสถานศึกษา มหาวิทยาลัยและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล 2) หา ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายเป็น อาจารย์นิเทศและ อาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร ครู นักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาและ สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา และเทศบาล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และครูและผู้เรียนในศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลของภูมิภาคตะวันตก เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวมข้อมูลทั้ง เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การสังเคราะห์โครงการย่อยทั้ง 6 โครงการและประชุมข้อเสนอ สัมมนา (Seminar Forum) ผลการวิจัย พบว่า ก. รูปแบบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การ เรียนรู้ได้แก่ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียน ในภูมิภาคตะวันตก (WEST(L)EARN model) ประกอบด้วย องค์ประกอบทักษะด้านการสร้างสรรค์ นวัตกรรม ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร และทักษะความพร้อมทางอาชีพ 2) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู ประกอบด้วย (1) การปรับเปลี่ยนสถานศึกษา (2)การตระเตรียมสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์ (3) การพัฒนาครูมืออาชีพ และ (4) การนิเทศติดตามอย่างสร้างสรรค์3) รูปแบบนวัตกรรมที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาวิชาชีพของครู เรียกว่า PD^3CE Model ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 รับรู้ (Perceive) ขั้นที่ 2 พัฒนา (Develop) ขั้นที่ 3 ออกแบบ (Design) ขั้นที่ 4 จัดกิจกรรม (Do) ขั้นที่ 5 วิพากษ์วิจารณ์สะท้อนคิด (Criticize) และขั้นที่ 6 ประเมินผล (Evaluate) 4) การสร้างเสริมศักยภาพอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเป็นพี่ ้เลี้ยงวิชาการ เรียกว่า 4 Ps Model ประกอบด้วย การปฐมนิเทศและเตรียมความพร้อม การวางแผน การ ปฏิบัติตามบทบาทของพี่เลี้ยงทางวิชาการ และ การประเมินความก้าวหน้า 5) รูปแบบการเสริมพลังให้ครูพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องจากงานประจำสู่การวิจัยในชั้นเรียน เรียกว่า "EDU-WESTERN Model" 6) รูปแบบกิจกรรม การเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลเรียกว่า "รูปแบบพื้นที่ว่างแห่งการเรียนรู้" (SPACE OF Learning Model) ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 3 ปัจจัยความสำเร็จ และ 4 ขั้นตอนการดำเนินการ ข. แนวทางการพัฒนา การศึกษา ประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและหลักสูตรมีการบูรณาการการสอดคล้องกับชีวิตจริง มีการบริหารจัดการเรียนการสอน สถาบันการศึกษาสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาบุคลากรอย่าง ต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมภาคีเครือข่าย ครูมีไฟในตัว เติมเต็มทักษะความรู้ทุกด้าน ผู้เรียนหาความรู้ผ่าน ICT มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จูงใจและให้รางวัล แก่ผู้เรียน มหาวิทยาลัยเป็นพี่เลี้ยงให้กับสถานศึกษา รวมถึงให้ผู้บริหาร ครูและผู้เรียนออกแบบการสร้างสรรค์การ เรียนรู้ร่วมกันตามกิจกรรมและอัตลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ

คำสำคัญ : การยกระดับคุณภาพการศึกษา/ะสร้างสรรค์การเรียนรู้/ภูมิภาคตะวันตก

Abstract

This research is aimed to 1) construct the one model of how to improve quality of education and creative learning in study places, universities, and sub-district non-formal and informal education centerin Thai western region and 2) find out and propose recommendation and guideline for developing them. The target groups are university supervisors, mentor teachers and their students working and studying in universities of the region. These are included to administrators, teachers and their students of schools being in Primary Educational Service Area and Secondary Educational Service Area, Municipal Educational Service Area, Department of Local Administration, and Sub-district Non-formal and Informal Education Center. The data are collected and quantitatively and qualitatively analyzed with the two qualitative and quantitative research methods. Besides the data gathered from the six subprojects and the seminar forum is synthesized too.

To improve the quality of education and the creative learning it can be presented as follows: one model is constructed and named to WEST(L)EARN model, this is comprised of important components asskills of creating on innovation, skills of information and technology, skills of language and communication, and skills of professional preparedness. To manage the creative and integrative learning and teaching through information and technology, it should be based on the changing of education places, the preparedness of creative environments, the development of professional teachers and the supervisors with its creative approaches. The one innovative model which can create the processing of learning and develop the career paths of professional teachers found here is named to PD³CE and this has its six consecutive steps as: Step 1: Perception Step 2: Development Step 3: Designation Step 4: Doing Step 5: Criticizing and Step 6: Evaluation. To build up and enhance the capacities of professional mentors for helping and guiding the university supervisors and mentor teachers it will conduct on the way of 4PsModel beginning from the orientation and preparedness, planning, practicing along the playing roles of professional mentor and the evaluation of advancement. The model of empowering teachers to have self-continuous development starting from their routine jobs to action research in classroom is constructed and named to .EDU-Western Model". The model of learning activities for the teachers of sub-district non-formal and informal education center is generated and named to Space of Learning Model and this is comprised of 8 components, 3 successful factors and 4 operational steps.

2. The guideline of education development can be presented as follows: Ministry of Education should have the integrated learning courses and these should be matched with the real living conditions. It should have the management of learning and teaching as well. The educational institutions should support their some research budgets for the teachers to do the researches for solving the problems of how to develop the human resources continuously. The institutions should promote the teachers to have their all life living learning. The teachers should be full-filled in all of skill dimensions. The learners can seek for the knowledge through information, communication and technology (ICT) and have their self-continuous learning. The student governors should participate in the arrangement of education. They should motivate and give some rewards to make the positive reinforcement happen with their students. The universities should mentor the educational institutions. The school administrators, teachers and their students should design the creative learning together along the way of local identities and activities.

Key wards: Improving Education Quality/Learning Creation / Western Region